

Tittel: Teatret som sosial arena

Ingress: Avdal utforsker teaterrommets konvensjoner ved å rette oppmerksomheten mot publikum.

Av: Elisabeth Leinslie

Koreografi, dans, video: Heine Røsdal Avdal

Kunstnerisk assistent: Yukiko Shinozaki

Lyd, dramaturgi: Christoph De Boeck

Lys, teknikk: Hans Meijer og Andries Fluit

Black Box Teater

I all stillhet har danseren, koreografen og videokunstneren Heine Røsdal Avdal i flere år figurert som en av de mest fremtredende norske kunstnerne i den internasjonale scenekunstverdenen. Avdal jobber tverrkunstnerisk innen den svært åpne sjangeren performancekunst. I *Some notes are* finner vi elementer fra både billedkunst, videokunst, dans, elektronisk kunst, lydkunst og installasjonen.

Teatersituasjonen

Some notes are tematiserer og utforsker teaterrommets konvensjoner, persepsjon og tilskuerens bevissthet om seg selv som tilskuer. At verket er kategorisert som stedsspesifikk performance av kunstneren selv, kaster oss rett inn i utforskingen av teaterrommet og dets konvensjoner. For en stedsspesifikk performance kjennetegnes nettopp av at den på en eller annen måte tematiserer det rommet den spilles i. Det er sjelden denne formen finner sted i blackbox'en, og tanken om det kan virke banal, men i Avdals hender skapes det overraskende og underholdende perspektiver som beveger vår oppmerksomhet mot selve teatersituasjonen.

Allerede i det vi kommer inn i scenerommet utfordrer Avdal vår persepsjon.

Inngangen er smal og han og en stol stenger for oss, det dannes kø og vi må snike oss rundt aktøren og stolen. Grepet skaper romlig desorientering, og selv jeg som ofte er på Black Box Teater, blir usikker på rommets retninger. Hva som befinner seg bak lerretet som dekker den ene veggen kommer derfor som en overraskelse når det senere heises opp.

Sekvensen som følger er kort fortalt at Avdal forflytter en mengde stoler rundt i rommet. Samtidig dannes et lydbilde hvor kjente teaterlyder som voiceover-stemmen som ønsker oss velkommen og vennlig ber oss slå av mobiltelefonene blandes med lydene i rommet og elektronisk støymusikk. Med ett blir det bekk svart. Vi hører lyder fra en rolig menneskemasse. Når Avdal heiser lerretet, kommer amfiet på teatrets hovedscene til syne. Og

lydene vi hørte får en konkret kontekst – det er tilskuere som sitter i amfiet og venter på at forestillingen skal begynne. Vi bes om å ta plass i de tomme stolene.

Tilskueren som hovedperson

Gjennom hele forestillingen avdekkes stadig nye perspektiver som omhandler tilskuerens relasjon til og bevissthet om selve teatersituasjonen. Den stadig tilbakevendende bruken av stolene er et godt bilde på dette. Stolene er av samme art som de vi sitter på i Black Box Teaters amfi, de brukes live og i videoer. På et tidspunkt oppdager jeg at stolene sakte men sikkert menneskeliggjøres. De beveger seg, lager lyder, snakker og kommuniserer. De blir personer som forteller om sosiale hendelser; utstøtning, vennskap, nærhet, avstand og lignende. Som små forvillete barnlige vesener vi kan kjenne oss igjen i, brukes altså publikumsstolene til å rette oppmerksomheten mot tilskueren.

Det er med andre ord ikke så mye scenen, men amfiet og publikum som tematiseres i forestillingen. Derfor er dette heller ikke et verk som er ment å betraktes i tradisjonell forstand. Her utspiller det seg ingen handling, ingen fortelling fortelles og ingen karakterer finnes. Det Avdal gjør med denne performansen er å sette sitt publikum i en mental tilstand som forskyver sanseapparatets fokus. Og dette er noe han kan veldig godt, noen av oss har hatt gleden av å oppleve denne siden av Avdals kunst i verker som for eksempel *Closer* (2003) og *Box with holes* (2005). I *Some notes are* blir vi gjennom forskjellige formgrep gjort oppmerksomme på vår egen kropp, vår væren i rommet og de andre tilstedeværende. Implisitt ber Avdal oss slik om å ta del i og rette fokus mot teatret som sosial arena, og gir oss på mange måter rollen som hovedpersonene i forestillingen.

Some notes are hadde premiere på Kaaitheter i Brussel i Belgia 8.juni 2006. Forestillingen er spilt i Norge to ganger tidligere på BIT-Teatergarasjen, under Oktoberdans 2006 og i januar 2007.

Mer om Heine Røsdal Avdal: <http://www.deepblue.be/index.php?lng=eng>